

har de samme problemer. Det er derfor oplagt at søge at finde løsninger på disse problemer igennem det internationale samarbejde, som vi jo deltager i. Således drøftes i EU-regi løbende fælles tiltag vedrørende udsendelse af udlændinge uden opholdsgrundlag. Vi har bl.a. vedtaget en fælles ramme for tilbagetagelsesaftaler, og vi er blevet enige om, at spørgsmålet om tilbagetagelse skal tages op i forbindelse med forhandlinger om samarbejdsaftaler mellem EU og tredjelande.

Også på det nordiske plan arbejdes der i den nordiske samrådsgruppe for flygtningespørgsmål netop nu aktivt på fælles tiltag over for lande, der ikke vil tage imod deres egne statsborgere. Arbejdet på dette felt vil blive intensiveret, når Danmark i 1998 overtager formandskabet for samrådsgruppen. På lidt længere sigt vil de internationale bestræbelser og det internationale pres forhåbentlig føre til, at de modvillige lande i stigende omfang tager egne statsborgere tilbage.

De internationale bestræbelser på en fælles løsning af tilbagetagelsesproblemet skal imidlertid ikke afholde os fra at søge egne løsninger på akutte udsendelsesproblemer. En af måderne at gøre det på er at indgå bilaterale aftaler om tilbagetagelse. Min forgænger har for nylig i Folketingets Retsudvalg haft lejlighed til at redegøre for de forhandlinger, vi aktuelt fører med Forbundsrepublikken Jugoslavien om en tilbagetagelsesaftale. I 1997 har der været drøftelser mellem Danmark og Forbundsrepublikken Jugoslavien med henblik på at indgå en tilbagetagelsesaftale. Det har ikke været en problemfri proces, kan jeg hilse og sige.

På det første og hidtil eneste møde i maj 1997 enedes de to lande om at udveksle aftaleudkast. Et dansk udkast fremsattes i begyndelsen af juni. Først den 6. oktober modtog Udenrigsministeriet et jugoslavisk udkast, og på det grundlag vil forhandlingerne blive fortsat.

Et andet eksempel på tilbagetagelsesaftaler er de aftaler, som vi har indgået med myndigheder i Nordøst- og Nordvestsomalien denne sommer. Baggrunden for disse aftaler var, at Flygtningenævnet i sager, hvor der ville blive meddelt afslag på asyl, havde bestemt, at tvangsmæssig udsendelse forudsætter indgåelse af tilbagetagelsesaftaler med de stedlige myndigheder.

Derudover må vi konstatere, at Nordøst- og Nordvestsomalien efter mange års borgerkrig er meget hærgnet og meget ødelagt. Disse områder

er da dermed heller ikke parate til at modtage de hundredtusindvis af flygtninge, der befinder sig både i nærområdet og spredt ud over det meste af verden. En sådan massiv repatriering vil bringe den stabilitet, der nu er opnået i området, i fare.

Regeringens opfattelse, som deles af en lang række internationale humanitære organisationer, var, at en mere massiv tvangsmæssig tilbagesendelse af personer til områderne burde følges op af hjælp til genopbygning. For regeringen var det således naturligt at vurdere, om Danmark kunne hjælpe til på disse områder ved at benytte midlerne fra miljø- og katastroferammen til at supplere den humanitære bistand, som vi allerede yder til Somalia. Der var hverken tale om støtte til den enkelte ansøger eller om penge til de stedlige myndigheder, men støtte til internationalt arbejde, til hjælpe- og udviklingsorganisationernes aktiviteter i området.

Det blev fra første færd fra dansk side tilkendegivet, at vi ville være indstillet på at overveje forskellige genopbygningsindsatser. Vurdering af behov for støtte blev foretaget sideløbende med indgåelse af tilbagetagelsesaftalerne. På den måde var der en sammenhæng mellem støtte og tilbagetagelsesaftaler.

Noget andet er, at der ikke var en juridisk sammenhæng mellem de to ting. At det forholder sig sådan, er først bekræftet af myndighederne i Somaliland i en fælles forståelse, der blev undertegnet efter indgåelse af tilbagetagelsesaftalen, og siden i praksis dokumenteret, da hjemsendelse af den første afviste somaliske asylansøger blev gennemført for nogle få uger siden. Denne udsendelse fandt sted, selv om det på det tidspunkt var klart efter afgørelsen i Finansudvalget, at Danmark ikke ville yde genopbygningshjælp til Somaliland.

Beskyldningerne om menneskehandel og bestikkelse har således vist sig at være grundløse.

Regeringen finder fortsat, at vi skal arbejde videre på at støtte genopbygningsindsatsen i Somalia. Dermed er det også sagt, at regeringen ikke vil afvise, at det igen kan blive aktuelt at anskue hjemsendelse og hjælp til genopbygning i en sammenhæng. Det kan være i forhold til Somalia eller i forhold til andre lande i en lignende situation; for der kan opstå situationer, hvor der er en sammenhæng, som der var her.

International hjælp til genopbygning og normalisering af situationen i krigshærgede og